

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ	
НАКАЗ	
26.01.2017 № 26	
	Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17 лютого 2017 р. за № 232/30100

Про затвердження Порядку розроблення водогосподарських балансів

Відповідно до статей 13⁴ та 15 Водного кодексу України з метою оцінки наявності та можливості використання водних ресурсів **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити Порядок розроблення водогосподарських балансів, що додається.
2. Департаменту охорони природних ресурсів (Мовчан М.М.) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра з питань європейської інтеграції Миколу Кузьо.

Міністр	О. Семерак
ПОГОДЖЕНО: Голова Державного агентства водних ресурсів України	І. Овчаренко

	ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України 26.01.2017 № 26
	Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17 лютого 2017 р. за № 232/30100

ПОРЯДОК

розроблення водогосподарських балансів

1. Цей Порядок визначає механізм розроблення водогосподарських балансів для водогосподарських ділянок, виділених у межах районів річкових басейнів.
2. У цьому Порядку терміни вживаються у значеннях, наведених у Водному кодексі України.
3. Водогосподарські баланси розробляються для оцінки наявності та можливості використання водних ресурсів у межах водогосподарських ділянок з урахуванням кількості та ступеня освоєння придатних до використання водних ресурсів за різних умов водності водних об'єктів та є складовою елементів плану управління річковим басейном.
4. Водогосподарські баланси використовуються під час:

прийняття рішень щодо видачі дозволів на спеціальне водокористування відповідно до Водного кодексу України;

нормування водоспоживання і водовідведення, а також показників якості вод;

розробки схем комплексного використання та охорони водних ресурсів;

поточного та перспективного планування використання водних ресурсів та здійснення водоохоронних заходів;

вирішення питань, пов'язаних з міждержавним розподілом стоку річок і використанням прикордонних вод;

розміщення виробничих сил на території країни;

проектування об'єктів, пов'язаних з використанням водних ресурсів;

5. Функції з методичного забезпечення та координації процесу розроблення водогосподарських балансів здійснює Держводагентство.

6. Водогосподарські баланси розробляються басейновими управліннями водних ресурсів Держводагентства спільно з представниками заінтересованих органів виконавчої влади та організацій, у тому числі міжнародних.

7. Обмін інформацією між суб'єктами, зазначеними у пункті 6 цього Порядку, які беруть участь у розробленні водогосподарських балансів, здійснюється на безоплатній основі.

8. Фінансування розроблення водогосподарських балансів здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, а також інших джерел фінансування, не заборонених законодавством.

9. Водогосподарські баланси затверджуються Держводагентством.

10. Водогосподарські баланси розробляються за формою згідно з додатком до цього Порядку.

11. Структура водогосподарського балансу включає прибуткову (П) та витратну (В) частини, а також результат водогосподарського балансу. Результат водогосподарського балансу характеризується наявністю резервів ($P \geq B$) або дефіцитів ($P < B$) стоку.

Розрахунок водогосподарського балансу водогосподарської ділянки (далі - ВГД) здійснюється за такою формулою (в одиницях об'єму води за розрахунковий період):

$$ВГБ = W_{вх} + W_{біч} + W_{пзв} + W_{зв} + W_{дот} + \Delta V - W_{виш} - W_{ф} - W_{з} - W_{пер} - W_{вкр} - W_{с},$$

де	ВГБ	-водогосподарський баланс;
	$W_{вх}$	-об'єм стоку, що надходить за розрахунковий період з розташованих вище ВГД;
	$W_{біч}$	-об'єм стоку, що формується на розрахунковій ВГД (бічний приплив);
	$W_{пзв}$	-об'єм водозабору із підземних водних об'єктів;
	$W_{зв}$	-об'єм зворотних вод на розрахунковій ВГД;
	$W_{дот}$	-дотаційний об'єм води на ВГД (зовнішні та внутрішньобасейнові перекидання);

$\pm\Delta V$	-спрацювання (+), наповнення (-) ставків та водосховищ;
$W_{\text{вип}}$	-втрати на додаткове випаровування та льодоутворення з водосховищ (з урахуванням повернення води від розтавання льоду);
$W_{\text{ф}}$	-фільтраційні втрати з водосховищ;
$W_{\text{з}}$	-зменшення стоку річки, викликане забором гідравлічно зв'язаних з нею підземних вод;
$W_{\text{пер}}$	-перекидання частини стоку за межі розрахункової ВГД;
$W_{\text{вкр}}$	-забір поверхневих вод;
$W_{\text{е}}$	-мінімальний екологічний стік у замикаючому створі ВГД.

До прибуткової частини балансу відносяться складові водогосподарського балансу зі знаком «+», а до витратної - зі знаком «-».

12. Складові прибуткової частини водогосподарського балансу:

поверхневий приплив $W_{\text{н}}$ - об'єм стоку, що надходить з розташованих вище ВГД водозбору водного об'єкта, що розглядається. Поверхневий приплив є основним елементом прибуткової частини балансу, що визначається за багаторічними рядами стоку в розрахунковому створі із застосуванням методів інженерно-гідрологічних розрахунків;

бічний приплив $W_{\text{бч}}$ - об'єм води, що формується на розрахунковій ВГД. Також визначається за багаторічними рядами стоку із застосуванням методів інженерно-гідрологічних розрахунків;

водозабір із підземних водних об'єктів $W_{\text{пзв}}$ - об'єм водозабору із підземних водних об'єктів у межах розрахункової ВГД, що визначається за даними державного обліку водокористування;

зворотні води $W_{\text{зв}}$ - поверхневі та підземні води, що стікають з територій зрошення, стічні та (або) дренажні води, що відводяться до водних об'єктів ВГД. Інформацію про скиди зворотних вод на ділянці отримують за даними державного обліку водокористування;

дотаційний об'єм води $W_{\text{дот}}$ - об'єм води, що надходить на ВГД із систем територіального перерозподілу стоку (з інших басейнів (міжбасейнові перекидання), з більш багатоводних ділянок басейну (внутрішньобасейнові перекидання)) каналами та водоводами. Інформація про перекидання отримується за даними державного обліку водокористування;

спрацювання ($+\Delta V$), наповнення ($-\Delta V$) водосховищ та ставків - враховуються за наявності на ВГД руслових водосховищ та ставків. Визначаються у місячному розрізі за звітними даними організацій, що належать до сфери управління Держводагентства.

13. Складові витратної частини водогосподарського балансу:

втрати стоку на додаткове випаровування ($W_{\text{вип}}$) та льодоутворення ($W_{\text{л}}$) - враховуються за наявності на ВГД руслових водосховищ та ставків. Об'єми втрат на випаровування та льодоутворення визначаються стосовно середніх багаторічних

кліматичних умов з урахуванням щомісячних шарів опадів, випаровування і товщини льоду;

фільтраційні втрати води з водосховищ та ставків (W_{ϕ}) - складаються з фільтрації через тіло греблі, її основу та в обхід греблі, а також через дно та береги водосховища або ставка. За відсутності проектної документації та достовірних натурних досліджень об'єм фільтрації визначається за аналітичними залежностями;

зменшення стоку за рахунок відбору підземних вод ($W_{\text{вп}}$) - визначається з горизонтів підземних вод, гідравлічно зв'язаних з річковим стоком, на основі оцінки впливу підземних вод на річковий стік. Залежить від ступеня гідравлічного взаємозв'язку поверхневих та підземних вод у межах ВГД, що визначається під час гідрогеологічних та гідрологічних вишукувань;

перекидання стоку за межі розрахункової ВГД ($W_{\text{пер}}$) - визначається як витратна частина водогосподарського балансу ВГД, на якій здійснюється відбір стоку з метою міжбасейнового або внутрішньобасейнового перерозподілу за даними державного обліку водокористування;

водокористування ($W_{\text{вкр}}$) - складається із сумарних вимог всіх водокористувачів певної ВГД. Для аналізу стану водокористування використовуються матеріали державного обліку водокористування;

мінімальний екологічний стік у замикаючому створі ВГД ($W_{\text{м}}$) - мінімальний розрахунковий обсяг стоку у замикаючому створі ВГД, який визначається з урахуванням екологічних вимог, прогнозу водності та встановлених режимів роботи гідротехнічних споруд найближчих водойм.

14. Водогосподарські баланси розробляються для років певної забезпеченості (50, 75 та 95 %) у місячному розрізі.

15. Водогосподарський баланс району річкового басейну складають, починаючи з першої від витoku річки ВГД або від створу на лінії державного кордону України (для транскордонних водних об'єктів). Далі водогосподарські розрахунки виконуються для інших ВГД за течією головної річки району річкового басейну (від витoku до гирла), включаючи ВГД суббасейнів.

16. За результатами розроблених водогосподарських балансів для замикаючого створу кожної ВГД визначається обсяг дефіциту або резерву водних ресурсів.

17. Для дефіцитних ВГД розглядаються різноманітні варіанти підвищення водозабезпеченості учасників водогосподарського комплексу шляхом реалізації комплексних заходів щодо раціонального водокористування, створення додаткових регульовальних ємностей, будівництва або реконструкції систем територіального перерозподілу стоку.

18. Водогосподарські баланси переглядаються кожні 6 років.

19. Водогосподарські баланси розробляються у двох примірниках, які зберігаються у відповідному басейновому управлінні водних ресурсів та Держводагентстві.

Заступник директора Департаменту охорони природних ресурсів - начальник відділу охорони рослинного світу	М.М. Мовчан
---	--------------------

Додаток
до Порядку розроблення
водогосподарських балансів
(пункт 10)

ВОДОГОСПОДАРСЬКИЙ БАЛАНС

**Заступник директора
Департаменту охорони
природних ресурсів -
начальник відділу охорони
рослинного світу**

М.М. Мовчан